

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117233969
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6117233969.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobkyne Q. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, XXX XX L., proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o 1.815,36 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16Csp/189/2017-185 zo dňa 01. júla 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 01. júla 2020 zamietol žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia 1.815,36 eur s príslušenstvom (I. výrok) a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške (II. výrok).

1.1 Z dôvodov rozsudku okresného súdu vyplýva, že bezdôvodné obohatenie žalovaného mali vzniknúť vykonávaním zrážok zo mzdy žalobkyne od roku 2012 do roku 2017 v exekučnom konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 2Er/765/2015 (pred súdnym exekútorom JUDr. Jánom Gasperom, PhD. pod sp. zn. EX 470/15). Súd prvej inštancie v exekučnom konaní nariadil znalecké dokazovanie z odboru písomznanectva, z odvetvia ručné písmo. Ustanovená znalkyňa PhDr. PaedDr. Erika Straková potvrdila, že úverová rozhodcovská zmluva nebola žalobkyňou podpísaná. Žalovaný vzniesol námietku premlčania pre uplynutie objektívnej aj subjektívnej premlčacej doby. Uviedol tiež, že výška rozdielu medzi poskytnutým revolvingovým úverom a úhradami žalobkyne bola 1.086,- eur.

1.2 Súd prvej inštancie s poukazom na § 107 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) žalobu zamietol. Za preukázané považoval, že v období od mája 2012 do júna 2014 bolo zo mzdy žalobkyne zrazených 25 splátok po 64,29 eur a jedna splátka v sume 55,07 eur (celkovo 1.662,32 eur) pre žalovaného. Z prehľadu platobných transakcií žalobkyne k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX vyplynulo, že na účet žalovaného boli prijaté aj vklady realizované dňa 25.04.2012 v sume 40,29 eur a 13.09.2012 v sume 4,77 eur, platba 56,84 eur z 19.10.2012 a z účtu žalobkyne bolo poukázaných 09.05.2012 26,68 eur. Preukázané teda bolo prijatie čiastky 1.790,90 eur od žalobkyne žalovaným. Dňa 29.02.2012 žalovaný žalobkyni poskytol 790,04 eur. Vychádzajúc z prehľadu platobných transakcií žalovaný prijal poslednú úhradu dňa 07.07.2014. Okresný súd konštatoval, že premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu. K prvému prevodu na jeho účet došlo 25.04.2012, lehota na premlčanie tejto čiastky začala plynúť 26.04.2012. K jej premlčaniu by v prípade dvojročnej premlčacej doby došlo dňa 26.04.2014 a v prípade trojročnej premlčacej doby dňa 26.04.2015. Za moment, kedy „žalobkyňa mohla a mala prvýkrát vedieť o bezdôvodnom obohatení“ okresný súd označil jej platbu na účet žalovaného vo výške 26,68 eur dňa 09.05.2012. Okresný súd

uzavrel, že všetky zrážky zo mzdy žalobkyne resp. platby v období od mája 2012 do júla 2014 sú premlčané (pri poslednej platbe pripísanej na účet žalovaného zo dňa 07.07.2014 dvojročná premlčacia lehota uplynula 08.07.2016 a trojročná 08.07.2017). Žalobkyňa podala žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia dňa 21.09.2017, kedy bol jej nárok v celkovej výške 1.790,90 eur premlčaný.

1.2.1 K aplikácii 10-ročnej premlčacej doby z dôvodu úmyselného bezdôvodného obohatenia okresný súd uviedol, že je potrebné vychádzať z právnej úpravy a praxe trestného procesu, cit.: „Rozhodujúcim znakom úmyselného konania je predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnene obohatil, o tom, že svojím konaním získava (úmysel priamy) alebo získať môže (úmysel nepriamy) plnenie, ktoré mu nepatrí a na ktoré nemá nárok. Pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia je stanovená dvojité premlčacia doba, a to subjektívna (dvojročná) a objektívna (trojročná, resp. desaťročná). Ich začiatok je stanovený odlišne a ich vzájomný vzťah je taký, že sú na sebe nezávislé čo do svojho plynutia, jeho začiatku aj konca. Ak skončí plynutie niektorej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pokiaľ teda márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt a je vznesená námietka premlčania, právo sa premlčí a nemožno ho priznať. Z toho pohľadu bolo v prerokováanej veci už bezpredmetné zaoberať sa začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby. Slovom najvyššieho súdu „Keďže v prejednávanej veci došlo k uplynutiu 3-ročnej objektívnej premlčacej doby ešte pred podaním žaloby, skutočnosť, že ešte neuplynula subjektívna premlčacia doba už nemohla zvrátiť následky žalovanou vznesenej námietky premlčania spočívajúce v zamietnutí žaloby.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. III. ÚS 448/2017-11 zo dňa 4. júla 2017).

1.3 Žalobu v zostávajúcej časti o zaplatenie 153,04 eur okresný súd zamietol, lebo žalobkyňa sa nepodarilo dostatočným spôsobom preukázať, že s touto sumou disponuje žalovaný. Okresný súd uviedol, že ide o sumu zrazenú Sociálnou poisťovňou z dôchodku žalovanej počas exekúcie vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 2Er/765/2015 a u súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD. pod sp. zn. EX 470/15. Žalobkyňa síce preukázala zrážky tejto celkovej čiastky z jej dôchodku, ale z pripojeného spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Er/765/2015 vyplynulo, že súdny exekútor ukončil exekučné konanie bez vymoženého nároku, z čoho okresný súd uzavrel, že vykonané zrážky z dôchodku neboli prevedené ani na účet súdneho exekútora a ani na účet žalovaného. Okresný súd túto časť žaloby zamietol, pretože bezdôvodné obohatenie možno spravodlivo požadovať len od toho, kto sa neoprávnene zmocní cudzej veci.

1.4 Výrok o trovách konania odôvodnil okresný súd nasledovne: „O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní bol úspešný žalobca v plnom rozsahu, preto mu súd priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%“.

2. Okresný súd Banská Bystrica rozhodol dňa 31.10.2018 rozsudkom (v poradí prvým) č. k. 16Csp/189/2017-86, ktorý Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Počas prvého odvolacieho konania (sp. zn. 11Co/45/2019) bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníčky Q. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, L., ktoré bolo uznané za hlavné insolvenčné konanie, a to uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2OdK/368/2019 zo dňa 10.04.2019. Tým istým rozhodnutím bol za správcu ustanovený K. Q. Z., so sídlom Y. C. XX, XXX XX P.. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 76/2019 dňa 17.04.2019. Odvolací súd z Obchodného vestníka tiež zistil, že v súpise majetku všeobecnej podstaty je zahrnutá aj pohľadávka žalobkyne, tvoriaca predmet tohto súdneho konania v súpisnej hodnote 1.815,36 eur, ako vyplýva z oznámenia v Obchodnom vestníku č. 117/2019 vydanom dňa 19.06.2019. Z tohto dôvodu odvolací súd konal v zmysle § 167b ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZokV“) so správcom konkurznej podstaty, ktorý podaním z 22.11.2019 odvolaciemu súdu navrhol pokračovanie v odvolacom konaní s poukazom na § 47 ods. 4 ZokV. Ku dňu 04.11.2020 bol konkurz v súlade s § 167v ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii zrušený.

3.1 Správca počas konkurzného konania speňažoval majetok úpadkyne. K speňaženiu pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorá je žalovaná na Okresnom súde Banská Bystrica v konaní sp. zn. 16Csp/189/2017 vo výške 1.815,36 eur s príslušenstvom voči dlžníkovi PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752 nedošlo, preto bola správcom konkurznej podstaty

úpadkyne Q. X., bytom E. XXX/X, L., K.. Q. Z. so sídlom Y.. C. XX, XXX XX P. vylúčená zo súpisu majetku všeobecnej podstaty úpadcu (ani III. kolo verejného ponukového konania nebolo úspešné). Dňom vylúčenia pohľadávky zo súpisu je 23.10.2020, ako vyplýva z Obchodného vestníka č. 209/2020.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa (v tom čase prostredníctvom správcu konkurznej podstaty) odvolanie z dôvodov uvedených v § 357 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovel.

4.1 Žalobkyňa (ďalej aj „odvolateľka“) aj v odvolaní tvrdila, že sa prvýkrát o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil dozvedela až po doručení znaleckého posudku vypracovaného v exekučnom konaní sp. zn. 2Er/765/2015, teda najskôr dňa 24.07.2017, kedy bol znalecký posudok doručený do súdneho spisu. Až znaleckým posudkom bolo preukázané, že podpis na úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX nie je podpisom dlžníčky. Plynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je spojené so skutočnou vedomosťou oprávneného subjektu, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a s dobou, kedy sa oprávnený subjekt dozvedel, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Vyžaduje sa skutočná (preukázaná) vedomosť oprávneného, nie možnosť dozvedieť sa tieto skutočnosti už skôr.

4.2 Zotrvala na stanovisku, že v prejednávacom spore ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie a je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Vychádza aj zo spôsobu podpisu spornej úverovej zmluvy, na ktorej nie je podpis žalobkyne, o čom žalovaný pri „uzatváraní“ zmluvy musel vedieť. Sporná úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX bola vopred naformulovaná, potrebné údaje (identifikačné údaje, výška úveru, výška splátok atď.) boli vypísané ručne viazaným finančným agentom konajúcim v mene a na účet žalovaného. Strany úverovej zmluvy sa teda museli pri jej „podpise“ stretnúť a finančný agent musel mať vedomosť, že ten, kto je na zmluve uvedený (žalobkyňa), ju nepodpisuje. Žaloba preto bola podaná včas v rámci objektívnej 10-ročnej premlčacej lehoty.

4.3 Za dostatočný dôkaz o tom, aké zrážky, v akej sume, kedy a na akú exekúciu Sociálna poisťovňa vykonala z dôchodku odvolateľka označila výpis Sociálnej poisťovne, a to aj vo vzťahu k zvyšku žalovanej sumy 153,04 eur. Zdôraznila, že dôvodnosť žaloby žalovaný, s výnimkou vznesenej námietky premlčania, nenamietol.

4.4 Odvolateľka označila výrok o trovách konania vychádzajúc z § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) za prekvapujúci. Tvrdila, že existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa oprávňujúcich aplikáciu § 257 C. s. p. skúma súd z úradnej povinnosti. Vždy je povinný prihliadnúť na majetkové, sociálne, rodinné, osobné, či iné pomery strán sporu aj skutočnosť, či je vzhľadom na okolnosti prípadu priznanie trov jednej strane sporu v súlade s dobrými mravmi. Žalobkyňa viedla k podaniu žaloby zistenie, že jej podpis na úverovej zmluve nie je jej podpisom. Cítila sa oklamaná a domáhala sa vydania peňažných prostriedkov, ktoré zaplatila žalovanému ako jemu nepatriace. Žalobu podala bez právneho zástupcu a počas takmer celého konania zastúpená nebola. V zmysle pôvodného rozsudku z 31.08.2018 bola v plnom rozsahu úspešná a nepredpokladala, že by v konaní úspešná byť nemala. Žalobkyňa mala v roku 2012 vážne finančné problémy spôsobené najmä stratou zamestnania, manžela, zobrali si viacero úverov, ktoré neboli schopní z jedného príjmu splácať. Manžel ťarchu finančných problémov neunesol a spáchal samovraždu. Postupne počas niekoľkých rokov žalobkyňa dokázala zistiť, kam finančné problémy siahajú, keď sa vynárali rôzni veritelia po nebohom manželovi. Snažila sa všetky požičané peniaze splácať a keď už to nedokázala, podala návrh na vyhlásenie konkurzu splátkovým kalendárom a po jeho zamietnutí návrh na vyhlásenie konkurzu a oddĺženie. O majetkových a rodinných pomeroch žalobkyne mal súd prvej inštancie zo žaloby a následných podaní žalobkyne vedomosť. Pri rozhodovaní o trovách konania mal prihliadať aj na tieto okolnosti. Žalovaný na základe neplatnej úverovej zmluvy poskytol žalobkyňi úver 790,04 eur a prijal plnenie 1.714,06 eur, čo je viac ako dvojnásobok požičanej sumy. Preto môže byť rozhodnutie o uložení povinnosti nahradiť žalovanému trov konania voči žalobkyňi príkro nespravodlivé. Navrhla, aby odvolací súd stranám sporu náhradu trov konania (prvoinštančného aj odvolacieho) nepriznal.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne namietol existenciu úmyselného bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že nemal vedomosť o tom, že žalobkyňa zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX vlastnoručne nepodpísala, inak by nebol poskytol plnenie. Žalobkyňa na svoj účet prevzala plnenie z úverovej zmluvy 790,04 eur a vykonávala čiastkové úhrady pod variabilným

symbolom zodpovedajúcim číslu zmluvy. Žalovaný oprávnene vychádzal z toho, že úhrady sú vykonávané v jeho prospech na základe existujúceho právneho vzťahu. Žalobkyňa od doručenia exekučného titulu aj upovedomenia o začatí exekúcie nepochybne vedela, aká povinnosť jej bola uložená. Nie je možné prijať tvrdenie, že až od doručenia znaleckého posudku si uvedomila, že nič nepodpísala, najmä keď prijala konkrétnu sumu na svoj účet a dlh splácala.

5.1 Vo vyjadrení k žalobe zo dňa 11.12.2017 žalovaný spochybnil vecnú stránku žalovaného nároku čo do dôvodu aj výšky. Dňa 29.02.2012 vyplatil žalobkyni na číslo účtu XXXXXXXX/XXXX sumu 790,04 eur zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX. Z tohto účtu žalobkyňa v prospech žalovaného uskutočňovala platby, napr. 09.05.2012 pod VS XXXXXXXXXX. Žalovaný eviduje úhrady vo výške 1.790,90 eur, takže rozdiel medzi touto sumou a sumou poskytnutou žalobkyni je 1.000,86 eur, nie žiadaných 1.815,36 eur. Žalobkyňou predložené listiny sa týkajú aj iných exekučných konaní. V exekučnom konaní sp. zn. EX 470/15 mala byť zrazená suma 153,04 eur, ktorá nebola žalovanému ako oprávnenému dodnes poukázaná. Zo žaloby nevyplýva nijaký dôvod, pre ktorý by mal žalobkyni uplatňovaný nárok vzniknúť.

5.2 Žalovaný nesúhlasil ani s odvolaním žalobkyne voči výroku o trovách konania. V súvislosti so zastúpením mu vznikli legitímne náklady a hotové výdavky spojené s účasťou a zastupovaním na pojednávaní. Navrhol potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (vo výške 110,34 eur s DPH).

6. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní neboli podané.

7. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu (§ 34 C. s. p.) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a prejednanie vecí na odvolacom pojednávaní nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 C. s. p.). Vychádzal z rozsahu a dôvodov vymedzených v odvolaniach žalobcu (§ 380 ods. 1) a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b),) C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo vzťahu k ustanoveniu § 390 C. s. p. odvolací súd udáva, že k zrušeniu rozsudku okresného súdu v prvom odvolacom konaní došlo pre porušenie výlučne procesných pravidiel konania okresným súdom (vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, hoci na to neboli naplnené zákonné požiadavky) bez toho, aby súd prvej inštancie spor posudzoval vecne.

8. Základom obrany žalovaného proti podanej žalobe je vznesená námietka premlčania. Predmetom konania je vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Zákon rozlišuje subjektívnu a objektívnu premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka). Počiatok plynutia subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne a sú na sebe nezávislé aj vo svojom behu. Ak skončí beh ktorejkoľvek z nich, právo sa bez ohľadu na plynutie druhej z nich premlčí. Pre počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia v trvaní dva roky je rozhodujúca vedomosť oprávneného o tom, že došlo k obohateniu na jeho úkor a vedomosť, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Počiatok plynutia objektívnej premlčacej doby sa určí odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Pri úmyselnej forme bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje, aby bol úmysel obohatiť sa na úkor iného daný v čase obohatenia. V prípade absolútne neplatného právneho úkonu objektívna premlčacia doba začne plynúť odo dňa jeho vzniku (uzavretia neplatnej zmluvy) a subjektívna premlčacia doba začne plynúť od doby, keď sa oprávnený dozvie, že sa niekto na jeho úkor bezdôvodne obohatil a kto získal prospech. Pod poznatkami o bezdôvodnom obohatení ust. § 107 ods. 1 OZ nemieni znalosť právnej kvalifikácie, ale znalosť skutkových okolností, z ktorých možno vyvodíť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie (rozsudok NS ČR sp. zn. 20Cdo 927/98). V rozhodnutí zo 14.08.2007 sp. zn. 30Cdo 2758/2006 NS ČR vyvodil, že oprávnený sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvie vtedy, keď má k dispozícii údaje umožňujúce podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, pričom nie je rozhodujúce, že už predtým mal možnosť sa dozvedieť skutočnosti, na základe ktorých si mohol urobiť úsudok o vzniku bezdôvodného obohatenia a jeho výške. V zmysle rozhodnutia NS ČR sp. zn. 30Cdo 4982/2009 bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu vzniká už samotným prijatím tohto plnenia tak, že týmto okamihom začína plynúť objektívna premlčacia doba. V prípade plnenia z neplatného právneho úkonu v zmysle rozhodnutia NS ČR sp. zn. 28Cdo 3803/2009 je pre začiatok objektívnej premlčacej doby rozhodný deň, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. V súvislosti s plynutím objektívnej a subjektívnej premlčacej

doby je dôležité, že ak márne uplynula aspoň jedna z nich a je vznesená námietka premlčania, nemožno právo priznať. V prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy je takou rozhodujúcou vedomosťou znalosť oprávneného tých skutkových okolností, z ktorých možno dovodiť, že zmluva, z ktorej sa plnilo, je neplatná. V prípade úmyselne vzniknutého bezdôvodného obohatenia, s ohľadom na skutočnosť, že Občiansky zákonník pojem a podstatu úmyselného konania nevy vymedzuje, sa vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v Trestnom zákone (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo 709/2009).

9. Odvolací súd po oboznámení sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie napriek vykonanému dokazovaniu skutkový stav nezistil spofahlivo, v dôsledku čoho nedospel k správny právny záverom. Súd prvej inštancie zistil dôvodnosť žalovaným vznesenej námietky premlčania, nedospel však k nijakému skutkovému záveru o existencii konkrétnej skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia (t. j. či žalovaný prijal bezdôvodné obohatenie plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol), čo je relevantnou skutkovou otázkou, od ktorej sa odvíja určenie správneho počiatku behu objektívnej premlčacej doby (v podrobnostiach viď ods. 8). Rovnako z dôvodov rozsudku okresného súdu vyplýva, že súd prvej inštancie sa v súlade so zákonom nezaoberal určením počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. Z kontextu jeho rozhodnutia možno vyvodíť, že za jej počiatok označil moment, kedy sa prvýkrát žalobkyňa mohla a mala dozvedieť o bezdôvodnom obohatení. Subjektívna premlčacia doba však začína plynúť nie od vtedy, kedy mal oprávnený subjekt možnosť dozvedieť sa o bezdôvodnom obohatení, ale od doby, kedy sa k jeho vzniku skutočne dozvedel.

10. Z ďalšej časti odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že počiatok premlčacej doby, ako objektívnej tak subjektívnej, posudzoval od rovnakého momentu, keď uviedol, že „v rozhodnom období od mája 2012 do júla 2014 sú všetky splátky/zrážky zo mzdy žalobkyne premlčané, pretože pri poslednej platbe pripísanej na účet žalovaného zo dňa 07.07.2014 dvojročná premlčacia lehota uplynula 08.07.2016 a trojročná 08.07.2017 (vrátane)“. Takýto záver vzhľadom na samotný charakter a podstatu bezdôvodného obohatenia obstať nemožno. Len výnimočne by bolo možné stotožniť dobu, kedy nastala objektívna skutočnosť zakladajúca bezdôvodné obohatenie (t. j. jeho vznik) s dobou, kedy oprávnený z bezdôvodného obohatenia získal subjektívnu vedomosť o jeho vzniku.

11. Záver súdu prvej inštancie o možnej aplikácii 10-ročnej premlčacej doby z dôvodu úmyselného bezdôvodného obohatenia je vyjadrený iba charakteristikou úmyselného konania, no skutkový záver súdu prvej inštancie o tom, či a prečo v prejednávanej veci k vzniku a prijatiu úmyselného bezdôvodného obohatenia došlo alebo nie, absentuje. Žalobkyňa pritom v konaní niekoľkokrát argumentovala, že vzhľadom na neopaterenie úverovej zmluvy resp. rozhodcovskej doložky jej vlastnoručným podpisom u žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie. Naopak žalovaný predkladal svoje argumenty, z ktorých malo vyplývať, že k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu nevzniklo. Okresný súd však z tejto argumentácie žalobkyne a žalovaného nevyvodil nijaké skutkové a právne závery, na odstránenie ich rozporov nevykonal nijaké dokazovanie. Z jeho rozsudku nie je zistiteľné, prečo neaplikoval 10-ročnú premlčaciu dobu.

12. Odvolací súd dáva do pozornosti aj potrebu riadnej aplikácie ustanovení o počítaní času. V zmysle § 122 ods. 1 OZ sa lehota určená podľa dní začína dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. V prípade premlčacej lehoty nejde o lehotu určenú podľa dní. Potrebné je aplikovať ustanovenie § 122 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň a jeho ods. 3, v zmysle ktorého ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Súd prvej inštancie vyvodil počiatok plynutia premlčacej doby dňom 07.07.2014, jej koniec určil na deň 08.07.2016, resp. 08.07.2017.

13. K odvolacej námietke týkajúcej sa zamietnutia žaloby o zaplatenie 153,04 eur odvolací súd uvádza, že vzhľadom na procesné postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky úlohou súdu prvej inštancie bude vykonať dopyt na Sociálnu poisťovňu za účelom zistenia, či, kedy a v akej výške boli zrážky z dôchodku vykonané na uspokojenie veriteľa v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, PhD. pod sp. zn. EX 470/15 vyplatené, komu, kedy, v akej výške.

14. K zrušeniu výroku o trovách konania a vráteniu tejto časti rozsudku súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie pristúpil odvolací súd z dôvodu nezahyby vyhláseného výroku (ktorým

okresný súd žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania) s jeho odôvodnením, v ktorom okresný súd (v ods. 12) uviedol, že v konaní bol úspešný žalobca, ktorému priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania. Zamietnutie žaloby súdom prvej inštancie však znamená úspech žalovaného, nie úspech žalobcu v konaní, ako uviedol v odôvodnení rozsudku okresný súd.

15. Odvolací súd uzatvára, že úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní bude doplniť dokazovanie o všetky dôkazy smerujúce k zisteniu, kedy žalobkyňa skutočne nadobudla vedomosť o tom, že na jej úkor vzniklo bezdôvodné obohatenie, v akej výške a kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil (podrobným výsluchom žalobkyne, oboznámením s obsahom exekučného spisu aj ostatnými listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi) a po správnej kvalifikácii skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia ustáliť počiatok plynutia subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby. Okresný súd vykoná aj všetky dôkazy smerujúce k zisteniu, či v prípade žalovaného vzhľadom na sfaľšovanie podpisu žalobkyne na úverovej zmluve a rozhodcovskej doložke nevzniklo úmyselné bezdôvodné obohatenie a ak áno, odkedy je potrebné počítat premlčaciu dobu v trvaní 10 rokov.

16. V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posl. veta C. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posl. veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).